

2. Философский энциклопедический словарь / Гл. редакция Л. Ф. Ильчев, П. Н. Федосеев, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. М.: Сов. энциклопедия, 1983. 840 с.

3. Артемов Е.С., Чинаева О.П. Некоторые теоретические и практические проблемы эстетического воспитания. Вопросы философии, 1987. 137 с.

4. Петрушенко В.Л. та ін. Етика та естетика Навчальний посібник. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. 180 с.

5. Рожнова В. М. Сутність та структура естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Серія: Педагогічні науки*, 2019. Вип. 40. С. 71-78.

Стеченко Т.О.

кандидат педагогічних наук, доцент;

Ушакова Л.І.

викладач,

*Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка*

СТРУКТУРА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Найбільш вагомою ознакою ХХІ століття, яка не може не вплинути на освіту, зокрема на систему навчання іноземних мов, є глобалізація. В таких умовах змінюється саме суспільство. Воно стає полікультурним і характеризується розвитком як універсальних, глобальних ознак, так і збереженням самобутності культури кожної окремої етнічної групи. Така ситуація зумовила необхідність формування полікультурного характеру мовної освіти, направленої на культурне збагачення особистості, розвиток її плюрилінгвальних здібностей, а також особистісних якостей, необхідних для виконання різних соціальних ролей у діалозі культур. Інтегрована плюрилінгвальна й полікультурна компетенція розглядається як здатність користуватися мовами з комунікативними цілями і брати участь у міжкультурному спілкуванні, коли людина, що розглядається як соціальний агент, має різні ступені

володіння кількома мовами та досвід кількох культур. Таким чином, результатом навчання мов повинна стати особистісна багатомовність, яка передбачає не просте досягнення майстерності у спілкуванні однією, двома або навіть трьома мовами, кожна з яких розглядалася б ізольовано, а розвиток «лінгвістичного репертуару», усвідомлене розмежування мовних систем і відносно вільний перехід з однієї мови на іншу, застосовуючи при цьому усі мовні здібності [1].

Особливої актуальності в мовній освіті набувають питання співнавчання мов і культур у процесі підготовки людини до життя у сучасному полікультурному світі. Актуальною стає необхідність більш глибокого і ретельного вивчення світу (не мови, а світу) носіїв мови, їх культури в широкому етнографічному сенсі слова, способу життя, національного характеру, менталітету тощо, тому що реальне вживання слів у мові, реальна мовленнєва діяльність значною мірою визначається знанням соціального і культурного життя мовця саме мовою мовного колективу.

Важливе місце у становленні концепції мовної освіти у сенсі міжкультурного діалогу займають досягнення лінгвокультурології – науки, що вивчає проблеми взаємодії мови й культури, мовної особистості, становлення мовної картини світу, акцентує увагу саме на відмінних рисах культури носіїв мови і вираження цих рис у самій мові.

Впровадження лінгвокультурологічного компоненту в професійну іншомовну освіту майбутнього вчителя іноземних мов як полікультурної мовної особистості відбувається, відповідно до теорії компетентнісного підходу в професійному навчанні, через формування у студентів лінгвокультурологічної компетентності.

Виходячи із сутності й змісту лінгвокультурології та структури компетентності, лінгвокультурологічна компетентність розглядається нами як: а) складова вторинної мовної особистості, що визначає рівень володіння іноземною мовою як засобом міжкультурного спілкування; б) компонент змісту професійної компетентності вчителя іноземних мов, який засобами іноземної мови та відповідної культури впливатиме на становлення і розвиток мовної особистості своїх учнів. Таким чином, лінгвокультурологічна компетентність майбутніх учителів іноземних мов є поєднанням спеціальної предметної компетентності, яка виражена лінгвокультурологічною компетентністю полікультурної мовної особистості, та професійно-педагогічної підготовки, яка характеризується методичною, педагогічною, психологічною, лінгводидактичною та інформаційно-комунікаційною компетентностями, що забезпечують

реалізацію лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов у професійній сфері.

Таким чином, під лінгвокультурологічною компетентністю майбутніх учителів іноземних мов ми розуміємо вид професійної компетентності, сформований у контексті плюрилінгвальної та полікультурної підготовки в результаті інтеграції міжкультурної комунікативної та базових професійно-педагогічних компетентностей, що забезпечує готовність до ефективної роботи з лінгвокультурологічним матеріалом в професійній педагогічній діяльності [2, с. 300].

В результаті інтеграції блоку лінгвокультурологічної компетентності полікультурної мовної особистості та професійного блоку лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов представляємо компонентний склад зазначеної компетентності.

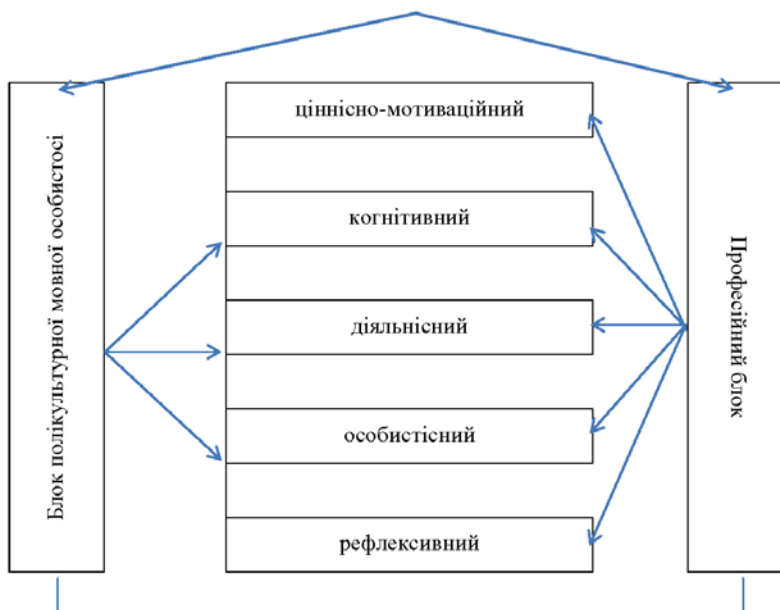

Рис. 1. Структура лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов

Отже, зміст і структура лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов характеризує її як інтегративне

педагогічне явище, зумовлене розвитком сукупності професійно важливих та особистісних якостей і характеристик, має функціональні прояви та формується в процесі професійної підготовки у спеціально організованих педагогічних умовах.

Список використаних джерел:

1. Концепція мовної освіти в Україні. Проект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.ru/url?sa=t&trct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCEQFjAA&url=http%3A%2F%2Fschool125.edu.kh.ua%2Ffiles%2Fdownloads%2FFConcept_L_education.doc&ei=WbaNU92dL6yWyQOv1YHIDg&usg=AFQjCNFcQ-4JYjHuovFedkNtVUfFRSwD0Q&bvm=bv.68191837,d.bGE&cad=rjt
2. Стеченко Т.О., Ушакова Л.І. Професійний аспект формування лінгвокультурологічної компетентності майбутніх учителів іноземних мов // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка [Текст]. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. – Вип. 144. – Чернігів: ЧНПУ, 2017. – 440 с.